

TITULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS
Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia
Técnica de conservación activa dos bens arqueolóxicos I
Departamento: Conservación e restauración de materiais arqueolóxicos
Obrigatoria da especialidade
Curso: 3º arqueoloxía
1º Cuadrimestre
3 ECTS
Teórica
Profesora: Carmen Lorenzo Rivera
lorenzorivera@edu.xunta.gal
Horario: 2 horas semanais
DESCRINCIÓN DA MATERIA

Estudo das alteracións para establecer diagnósticos e propostas de tratamento. Definición dos criterios de intervención aplicables. Metodoloxía e técnicas específicas de conservación e restauración.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X3	Recoñecer e identificar as alteracións do ben cultural e as causas do seu deterioro para avaliar o estado de conservación.
X4	Determinar os exames ou análises precisos para avaliar os seus resultados.
X5	Determinar os criterios de intervención e decidir o tratamento de conservación máis axeitado.
X6	Acadar coñecementos críticos sobre a metodoloxía, estratexias de actuación, tratamentos e emprego de materiais para a conservación e restauración.
X7	Deseñar sistemas e tratamentos de conservación e restauración.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE DE ARQUEOLOXÍA

EA1	Diagnosticar as alteracións dos bens arqueolóxicos e dos seus materiais constitutivos mediante o seu exame, identificación, análise e valoración.
-----	---

CURSO ACADÉMICO 2024-2025

UNIDADES DIDÁCTICAS		
Unidade	Subtemas	% da materia
1. Metais empregados na antigüidade.	1.1 Características e identificación. 1.2 Procesos de alteración.	20%
2. Tratamentos xerais aplicables aos metais.	2.1 Limpeza: mecánica, química, reducións. 2.2 Inhibición. 2.3 Consolidación, adhesión, reintegración.	10%
3. Cobre e as súas aliaxes	3.1 Produtos de corrosión: características, identificación. 3.2 Tratamentos específicos.	25%
4. Ferro e as súas aliaxes	4.1 Produtos de corrosión: características, identificación. 4.2 Tratamentos específicos.	25%
5. Chumbo, estaño e as súas aliaxes	5.1 Produtos de corrosión: características, identificación. 5.2 Tratamentos específicos.	10%
6. Prata, ouro e as súas aliaxes	6.1 Produtos de corrosión: características, identificación. 6.2 Tratamentos específicos.	10%

PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Sesión maxistral	30		30
Estudo de casos	6	6	12
Estudo autónomo		33	33
Total	36	39	75

METODOLOXÍA DOCENTE	
Metodoloxía	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos básicos da materia mediante a proxección de presentacións que ficarán a disposición dos estudantes.
Estudo de casos	Lectura, resumo e comentario crítico de textos relativos ás unidades didácticas.
Estudo autónomo	Estudo individual, utilizando diversas fontes (documentación aportada polo profesor, bibliografía, etc) e xestionando a información.

SISTEMAS DE AVALIACIÓN

Método	Criterios	% avaliación
Probas escritas (exame)	-Aplicación dos coñecementos adquiridos -Corrección nos contidos e na expresión.	85%
Comentarios críticos de artigos	-Corrección nos contidos e na expresión. -Sentido crítico.	15%
Total		100 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Avaliarase o progreso do proceso de aprendizaxe, incluíndo este proceso os resultados acadados nos comentarios críticos entregados no tempo estipulado e os exames propostos ó longo do curso.

O exame da convocatoria ordinaria servirá de recuperación parcial/total segundo as partes non superadas.

A asistencia é obrigatoria. O/a estudante que acumule un nº de faltas non xustificadas superior ao 20% deberá presentarse a un exame final en convocatoria ordinaria que consistirá na realización dunha proba escrita sobre a totalidade da materia.

O alumnado que non superen a convocatoria ordinaria terán a posibilidade de presentarse á convocatoria extraordinaria que consistirá na realización dunha proba escrita sobre a totalidade da materia.

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso..

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- BERDUCOU, M.C. (Coord). La conservation en archeologie. Masson, París 1990
- CRONYN, J.M. The elements of archaeological conservation Routledge, london /1990
- MEYER A la recherche du métal perdu. Editions errance /1999
- SCOTT, David A. Copper and Bronze in Art: Corrosion, Colorants, Conservation. Getty Publications / 2002
- SCOTT, David A. Iron and Steel: Corrosion, Colorants, Conservation. Archetype Publications Ltd / 2009
- VV.AA. Metal 95 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG. James & James editions /1997
- VV.AA. Metal 98 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG. James & James editions /1999
- VV.AA. Metal 01 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG. Western Australias Museum /2004
- VV.AA. Metal 04 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG
- VV.AA. Metal 07 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG. Rijks Museum, Amsterdam/2009
- VV.AA. Metal 10 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG
- VV.AA. Metal 13 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG
- VV.AA. Metal 16 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG
- VV.AA. Metal 19 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG
- VV.AA. Metal 22 Proceedings. Interim meeting of the ICOM-CC metal WG
- VV.AA.. Metal España 08 actas del congreso de conservacion y restauracion del patrimonio metalico Universidad Autónoma Madrid / 2008

XUNTA
DE GALICIA

ESCOLA SUPERIOR DE
CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN
DE BENS CULTURAIS DE GALICIA

ESCOLA · SUPERIOR
DE · CONSERVACION
E · RESTAURACION
DE · BENS · CULTURAIS
DE · G · A · L · I · C · I · A

Rúa Xeneral Martitegui s/n
36002 Pontevedra. Tlf: 886159735
escola.conservacion.galicia@edu.xunta.gal
<https://escolaconservacion.gal>

- VV.AA.. Metal España 2015 actas del congreso de conservación y restauración del patrimonio metálico.
- Barrio Martín, Joaquín. Conservación y restauración de materiales metálicos. Ed. Síntesis / 2021